Landsbygds- och infrastrukturdepartementet

Naturvårdsverket

106 48 Stockholm

Uppdrag till Naturvårdsverket att föreslå hur en anmälningsskyldighet för vissa undantag enligt naturvårdsdirektiven kan utformas

Regeringens beslut

Regeringen ger Naturvårdsverket i uppdrag att, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, föreslå hur skyldigheten att anmäla jaktresultat bör utformas i jaktförordningen (1987:905) för att säkerställa att Sverige fullgör sin skyldighet att rapportera om undantag från skyddet av arter enligt rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (art- och habitatdirektivet), respektive Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/147/EG av den 30 november 2009 om bevarande av vilda fåglar (fågeldirektivet).

Naturvårdsverket ska också, i enlighet med vad som anges under rubriken Närmare om uppdraget, föreslå hur ett bemyndigande för en sådan anmälningsskyldighet bör utformas i jaktlagen (1987:259).

Naturvårdsverket ska när uppdraget utförs beakta de remissvar som inkom till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) vid remitteringen av Jaktlagstiftningsutredningens delbetänkande Vissa förändringar av jaktlagstiftningen (SOU 2025:32).

Naturvårdsverket ska lämna nödvändiga författningsförslag.

Naturvårdsverket ska vidare ta fram en konsekvensutredning enligt förordningen (2024:183) om konsekvensutredningar.

Naturvårdsverket ska senast den 1 december 2026 lämna en delredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) om hur bemyndigandet i jaktlagen bör utformas.

Naturvårdsverket ska senast den 1 juni 2027 lämna en slutredovisning av uppdraget till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Bakgrund och skälen för regeringens beslut

Art- och habitatdirektivet och fågeldirektivet (de s.k. naturvårdsdirektiven) innehåller bestämmelser om skydd av vissa livsmiljöer och arter. Naturvårdsdirektiven medger, om det inte finns någon annan lämplig lösning, under vissa förutsättningar, möjlighet för medlemsstaterna att göra undantag från direktivens skydd av arter, till exempel för att tillåta jakt (artikel 16 i art- och habitatdirektivet och artikel 9 i fågeldirektivet). Medlemsstaterna ska vartannat respektive varje år rapportera de undantag som har gjorts till EU-kommissionen. Det kallas för Habidesrapportering (Habitats and Birds Directive Derogation System). Rapporteringen syftar både till att medlemsstaterna ska kunna bedöma konsekvenserna av sina egna undantag från direktivens skydd av arter, och att EU-kommissionen ska kunna bedöma konsekvenserna av de undantag som har gjorts i de olika medlemsländerna och inom EU i stort. Habidesrapporteringen används också av EU-kommissionen som rapportering av undantag inom EU enligt Bernkonventionen.

De undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter som i Sverige utgörs av myndighetsbeslut, t.ex. beslut om skyddsjakt, licensjakt på stora rovdjur och forskningsjakt, anmäls av den beslutande myndigheten till Naturvårdsverket som i sin tur ansvarar för att rapportera vidare till EU-kommissionen (4 § 4 förordningen [2012:989] med instruktion för Naturvårdsverket). Det finns även bestämmelser om undantag från naturvårdsdirektivens skydd av arter som en enskild eller en myndighet får göra direkt med stöd av jaktlagstiftningen, utan att det har föregåtts av ett myndighetsbeslut, t.ex. skyddsjakt på enskilds initiativ enligt 26 § jaktförordningen. Regeringen har konstaterat att om tillämpningen av dessa bestämmelser innebär att åtgärden kan anses vara ett undantag från direktivens skydd av arter behöver undantaget rapporteras till kommissionen, se regeringens proposition Förenklingar i jaktlagstiftningen (prop. 2025/26:211 s. 24). Jaktlagstiftningsutredningen och regeringen har konstaterat att det i dag saknas ett heltäckande system för

att få in information om sådana undantag (se SOU 2025:32 s. 85 och prop. 2025/26:211 s. 24–25). I viss mån använder sig Naturvårdsverket av uppgifter som jägare frivilligt rapporterar till Svenska jägareförbundet via anmälningsportalen Viltdata. Den frivilliga rapporteringen är dock av naturliga skäl inte heltäckande.

Naturvårdsverket har möjlighet att föreskriva skyldighet för den som jagar att till länsstyrelsen lämna uppgifter om jakt enligt 26 § jaktförordningen. Enligt Jaktlagstiftningsutredningens bedömning täcker Naturvårdsverkets bemyndigande inte in samtliga områden som kan behöva regleras, se SOU 2025:32 s. 86. Regeringen har bedömt att Naturvårdsverket bör få i uppdrag att föreslå hur en anmälningsskyldighet som syftar till att uppfylla naturvårdsdirektivens krav kan utformas, se prop. 2025/26:211 s. 22.

Det måste säkerställas att Sverige fullgör sin rapporteringsskyldighet till EU-kommissionen.

Närmare beskrivning av uppdraget

Skyldigheten att anmäla jaktresultat i jaktförordningen

Naturvårdsverket ska bedöma hur anmälningsskyldigheten behöver se ut för att säkerställa att Sverige fullgör sin rapporteringsskyldighet enligt naturvårdsdirektiven.

Naturvårdsverket ska utifrån sin bedömning lämna förslag på hur anmälningsskyldigheten bör regleras i jaktförordningen.

För jägare och andra är det viktigt att det blir så enkelt som möjligt att uppfylla anmälningsskyldigheten. Samtidigt får det inte göras avkall på rapporteringens kvalitet. Detta är omständigheter som det är viktigt att Naturvårdsverket beaktar vid genomförandet av uppdraget. Det finns även andra aspekter som verket behöver beakta när uppdraget utförs, exempelvis skillnaden mellan jakt på fågel och däggdjur och eventuella praktiska konsekvenser av en ändrad anmälningsskyldighet, särskilt när det gäller skyldighet att anmäla flytt av fågelbon, ägg eller fågelungar.

Den reglering som Naturvårdsverket föreslår ska uppfylla EU-rättsliga och andra internationella krav som Sverige är bundet av. Regleringen ska vidare utformas så att den inte medför mer omfattande rapporteringskrav än vad som krävs enligt art- och habitatdirektivet respektive fågeldirektivet.

Bemyndigande i jaktlagen

Jaktlagstiftningsutredningen har lämnat förslag på hur ett bemyndigande för anmälningsskyldigheten bör utformas i jaktlagen, se SOU 2025:32 s. 28 och 86.

Naturvårdsverket ska, utifrån sin bedömning av hur anmälningsskyldigheten bör se ut, ta ställning till om bemyndigandet bör utformas på det sätt som utredningen föreslår. För det fall Naturvårdsverket bedömer att det föreslagna bemyndigandet bör utformas på ett annat sätt ska Naturvårdsverket lämna förslag på en sådan utformning.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Camilla Frisch

Kopia till

Statsrådsberedningen/EU
Finansdepartementet/BA
Klimat- och näringslivsdepartementet/Nm och Me